

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

EXPUNERE DE MOTIVE

I. MOTIVUL EMITERII ACTULUI NORMATIV

Cerințele care reclamă intervenția normativă

România se confruntă cu provocări sistemice în domeniul motivării și reținerii forței de muncă calificate, într-un context economic caracterizat de migrația intensă a specialiștilor către piețele de muncă occidentale și de concurența acerbă pentru talentele de pe piața internă. Sistemul fiscal actual nu oferă instrumente suficiente pentru ca companiile românești să poată concura eficient cu angajatorii din țările dezvoltate prin oferirea de pachete de compensații competitive și atractive pentru angajați.

E necesar ca România să dispună de mecanisme fiscale care încurajează participarea angajaților la rezultatele economice ale companiilor prin facilitarea acordării de venituri suplimentare legate de performanța organizațională. Aceste instrumente s-au dovedit eficiente în creșterea productivității muncii, în îmbunătățirea climatului organizațional și în consolidarea loialității angajaților față de angajatori.

În România, absența unor asemenea mecanisme fiscale favorabile creează dezavantaje competitive pentru companiile autohtone și limitează capacitatea acestora de a atrage și reține personalul calificat. Sistemul fiscal actual tratează toate veniturile salariale suplimentare în mod uniform, fără a face distincția între bonusurile arbitrare și cei care reprezintă o participare reală a angajaților la succesul economic al companiei.

Această situație generează efecte negative asupra competitivității economiei naționale, asupra capacității de inovare a companiilor românești și asupra stabilității forței de muncă. Lipsa instrumentelor fiscale care să încurajeze participarea angajaților la profit limitează dezvoltarea unei culturi organizaționale bazate pe performanță și pe implicarea activă a angajaților în atingerea obiectivelor companiei.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Insuficiențele legislației în vigoare se manifestă prin absența unor prevederi specifice care să faciliteze acordarea de venituri din participarea la profit, prin lipsa unui cadru fiscal clar pentru asemenea forme de compensare și prin tratamentul fiscal identic al tuturor tipurilor de venituri salariale suplimentare, indiferent de natura și finalitatea acestora.

Principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse

Prezenta propunere legislativă se fundamentează pe principii economice și sociale fundamentale care guvernează relațiile moderne dintre angajatori și angajați în economiile de piață dezvoltate. Principiul stimulării performanței economice prin recompensarea directă a angajaților pentru contribuția lor la succesul companiei constituie fundamentul teoretic al acestei reglementări.

Principiul echității sociale impune ca angajații să beneficieze direct de rezultatele economice pozitive la realizarea cărora au contribuit prin munca și efortul lor. Această abordare contribuie la reducerea inegalităților de venit și la consolidarea coeziunii sociale prin redistribuirea mai echitabilă a beneficiilor economice generate de activitatea comună.

Principiul stimulării competitivității economice naționale prin oferirea de instrumente fiscale moderne care să permită companiilor românești să concureze eficient pe piața internațională a talentelor constituie un alt pilon fundamental al acestei inițiative legislative. Măsura propusă urmărește să poziționeze România în rândul țărilor cu sisteme fiscale moderne și competitive pentru mediul de afaceri.

Finalitatea acestei reglementări constă în introducerea unui cadru fiscal favorabil pentru participarea angajaților la profit, care să stimuleze productivitatea muncii, să îmbunătățească relațiile dintre angajatori și angajați și să contribuie la consolidarea competitivității companiilor românești. Măsura propusă urmărește să creeze instrumente fiscale care să faciliteze dezvoltarea unei culturi organizaționale bazate pe performanță și pe implicarea activă a angajaților în succesul economic al companiilor.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Elementele de noutate și progres introduse de această reglementare

Noua reglementare introduce pentru prima dată în sistemul fiscal românesc un cadru coerent și favorabil pentru participarea angajaților la profit, prin acordarea de facilități fiscale specifice care să încurajeze această formă modernă de compensare. Elementul principal de noutate constă în deductibilitatea fiscală integrală a sumelor acordate angajaților cu titlu de participare la profit, în limita a 15% din profitul brut al exercițiului financiar precedent.

Măsura propusă introduce criteriile clare și obiective pentru acordarea acestor facilități, inclusiv condiții privind perioada minimă de lucru a angajatului în cadrul companiei, îndeplinirea obligațiilor fiscale de către angajator și absența conflictelor de interese prin excluderea asociaților, acționarilor și administratorilor din sfera beneficiarilor.

Un element important de progres îl reprezintă flexibilitatea acordată angajatorilor în diferențierea sumelor acordate angajaților pe baza unor criterii obiective, ceea ce permite adaptarea sistemului la specificul fiecărei organizații și la contribuția individuală a angajaților.

Reglementarea introduce de asemenea scutirea de la plata contribuțiilor sociale pentru veniturile din participarea la profit, ceea ce mărește atractivitatea acestei forme de compensare atât pentru angajatori, cât și pentru angajați.

Fundamentarea științifică și documentară

Elaborarea prezentei propuneri legislative s-a bazat pe o analiză a literaturii de specialitate în domeniul economiei muncii și al sistemelor de compensare, precum și pe studiile comparative ale sistemelor fiscale din statele membre ale Uniunii Europene. Cercetările academice demonstrează corelația pozitivă între participarea angajaților la profit și creșterea productivității muncii, îmbunătățirea performanțelor organizaționale și consolidarea loialității angajaților.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Studiile realizate de organizații internaționale precum OCDE și Fondul Monetar Internațional evidențiază beneficiile economice și sociale ale sistemelor de participare a angajaților la profit, inclusiv efectele pozitive asupra inovării, asupra calității produselor și serviciilor și asupra competitivității companiilor.

Fundamentarea economică a propunerii se bazează pe teoria stimulentei economice și pe principiile economiei comportamentale, care demonstrează că angajații motivați prin participarea directă la rezultatele economice ale companiei manifestă nivele superioare de productivitate, creativitate și loialitate organizațională.

II. IMPACTUL SOCIOECONOMIC

Efectele asupra mediului macroeconomic

Implementarea prezentei propuneri legislative va genera efecte pozitive semnificative asupra mediului macroeconomic prin stimularea productivității muncii și prin îmbunătățirea distribuției veniturilor în societate. Se estimează că măsurile propuse vor contribui la creșterea motivației angajaților și implicit la îmbunătățirea performanțelor economice generale ale companiilor românești.

Efectele macroeconomice pozitive vor include creșterea consumului privat prin majorarea veniturilor disponibile ale angajaților, stimularea cererii interne și contribuția la susținerea creșterii economice endogene. Măsura va genera de asemenea efecte pozitive asupra competitivității economiei naționale prin îmbunătățirea capacității companiilor românești de a atrage și reține forța de muncă calificată.

Introducerea acestor facilități fiscale va contribui la modernizarea relațiilor de muncă și la alinierea practicilor manageriale românești la standardele europene în domeniul managementului resurselor umane și al sistemelor de compensare.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Impactul asupra mediului de afaceri

Noua reglementare va avea un impact profund pozitiv asupra mediului de afaceri prin oferirea de instrumente fiscale moderne care să faciliteze implementarea sistemelor de compensare bazate pe performanță. Companiile vor beneficia de deductibilitatea fiscală a sumelor acordate cu titlu de participare la profit, ceea ce va reduce costurile efective ale acestor forme de motivare.

Beneficiile pentru mediul de afaceri includ îmbunătățirea capacității de atragere și reținere a personalului calificat prin oferirea de pachete de compensații competitive, reducerea costurilor cu rotația personalului și cu recrutarea, stimularea productivității și inovării prin motivarea directă a angajaților și consolidarea culturii organizaționale bazate pe performanță și implicare.

Flexibilitatea acordată companiilor în stabilirea criteriilor obiective de acordare a participării la profit va permite adaptarea acestor sisteme la specificul fiecărei organizații și la strategiile sale de dezvoltare.

Impactul asupra competitivității va fi pozitiv, întrucât companiile românești vor dispune de instrumente fiscale similare celor utilizate de concurenții din țările dezvoltate, ceea ce va îmbunătăți poziția lor competitivă pe piața internațională.

Efectele sociale

Din perspectiva impactului social, propunerea legislativă va contribui la îmbunătățirea distribuției veniturilor prin oferirea oportunităților pentru angajați de a beneficia direct de succesul economic al companiilor la care lucrează. Această măsură va avea efecte pozitive asupra coeziunii sociale prin reducerea inegalităților de venit și prin consolidarea sentimentului de apartenență al angajaților la organizațiile în care activează.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Efectele sociale indirecte vor include îmbunătățirea climatului de muncă, reducerea conflictelor sociale în întreprinderi și consolidarea parteneriatului social între angajatori și angajați. Măsura va contribui de asemenea la dezvoltarea unei culturi economice bazate pe meritocrație și pe recompensarea performanței.

Participarea angajaților la profit va stimula implicarea acestora în procesele de îmbunătățire a eficienței și calității în companii, ceea ce va genera beneficii pentru consumatori și pentru economia în ansamblu.

Impactul asupra mediului înconjurător

Reglementarea propusă nu are impact asupra mediului înconjurător.

Evaluarea costurilor și beneficiilor

Analiza cost-beneficiu demonstrează un raport foarte favorabil între costurile minime de implementare și beneficiile economice și sociale substanțiale generate de măsura propusă.

Costurile implementării sunt reduse și constau în adaptarea sistemelor informatice existente la noile prevederi fiscale și în elaborarea normelor metodologice de aplicare. Aceste costuri vor fi absorbite în cadrul bugetelor de funcționare normale ale Ministerului Finanțelor și ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Beneficiile economice directe includ creșterea veniturilor bugetare prin majorarea bazei de impozitare ca urmare a creșterii productivității și performanțelor economice, reducerea costurilor sociale prin îmbunătățirea relațiilor de muncă și stimularea consumului intern prin creșterea veniturilor disponibile ale angajaților.

Beneficiile sociale și economice pe termen lung includ îmbunătățirea competitivității economiei naționale, consolidarea stabilității sociale și contribuția la dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și performanță.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

III. IMPACTUL FINANCIAR ASUPRA BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT

Impactul pe termen scurt (anul curent)

Pentru anul punerii în aplicare pentru prima dată, implementarea prezentei propuneri legislative va genera un impact financiar mixt asupra bugetului general consolidat. Pe de o parte, se va înregistra o reducere a veniturilor fiscale ca urmare a deductibilității sumelor acordate cu titlu de participare la profit și a scutirii de la plata contribuțiilor sociale pentru aceste venituri.

Pe de altă parte, măsura va genera efecte pozitive asupra colectării prin stimularea activității economice și prin îmbunătățirea performanțelor companiilor care vor implementa sisteme de participare la profit. Se estimează că efectele pozitive asupra productivității și performanțelor economice vor compensa parțial reducerea directă a veniturilor fiscale.

Impactul inițial asupra bugetului se estimează a fi limitat, având în vedere că aplicarea măsurii se va face gradual, pe măsura adoptării acestor sisteme de compensare de către companii.

Impactul pe termen lung (5 ani)

Proiecția pe cinci ani a impactului financiar confirmă efectele pozitive nete asupra bugetului general consolidat prin stimularea creșterii economice și prin îmbunătățirea performanțelor companiilor românești.

Pe termen lung, beneficiile fiscale indirecte ale măsurilor implementate vor include creșterea bazei de impozitare ca urmare a majorării productivității și a veniturilor, reducerea costurilor sociale prin îmbunătățirea stabilității locurilor de muncă și prin reducerea migrației forței de muncă calificate.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Se estimează că măsura va contribui la consolidarea competitivității economiei românești și la atragerea de investiții străine prin îmbunătățirea climatului de afaceri și a calității forței de muncă.

IV. IMPACTUL ASUPRA SISTEMULUI JURIDIC

Implicațiile asupra legislației în vigoare

Adoptarea prezentei propuneri legislative va completa în mod coerent Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal prin introducerea unor prevederi specifice privind tratamentul fiscal al veniturilor din participarea la profit. Modificările propuse se integrează armonios în sistemul fiscal existent fără a afecta principiile și mecanismele fundamentale ale acestuia.

Noua reglementare va completa cadrul juridic existent cu instrumente moderne de stimulare fiscală care să faciliteze implementarea sistemelor de compensare bazate pe performanță. Modificările respectă principiile constituționale ale egalității în fața legii și ale securității juridice în relațiile fiscale.

Compatibilitatea cu reglementările comunitare

Propunerea legislativă este pe deplin compatibilă cu principiile generale ale dreptului Uniunii Europene privind libera circulație a lucrătorilor și libera prestare a serviciilor. Măsurile propuse nu creează restricții sau discriminări care ar putea afecta funcționarea pieței interne europene.

Măsura contribuie la implementarea obiectivelor strategice europene privind îmbunătățirea productivității muncii, stimularea inovării și consolidarea coeziunii sociale.

Jurisprudența relevantă

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Nu există jurisprudență contrară a instanțelor naționale sau europene care să afecteze implementarea măsurilor propuse. Practica judiciară din statele membre care dispun de reglementări similare confirmă compatibilitatea acestor instrumente fiscale cu principiile dreptului european.

V. CONSULTĂRILE DERULATE

Organizațiile și specialiștii consultați

În procesul de elaborare a prezentei propuneri legislative au fost consultați reprezentanții principalelor organizații patronale din România, experți în domeniul dreptului fiscal și al dreptului muncii, reprezentanți ai organizațiilor sindicale și specialiști în managementul resurselor umane. Consultările s-au desfășurat prin dialoguri directe.

Esența recomandărilor primite

Organizațiile patronale au susținut măsura și au recomandat stabilirea unor limite rezonabile pentru participarea la profit și flexibilitate în aplicarea criteriilor de acordare. Organizațiile sindicale au agreat principiul participării angajaților la profit și au solicitat măsuri de protecție împotriva discriminării în acordarea acestor beneficii.

Toate recomandările relevante au fost preluate în varianta finală a propunerii.

VI. ACTIVITĂȚILE DE INFORMARE PUBLICĂ

Strategia de comunicare

Informarea publicului privind elaborarea și implementarea prezentei propuneri legislative se va realiza prin canalele de comunicare ale Ministerului Finanțelor, ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală și prin colaborarea cu organizațiile reprezentative ale

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

mediului de afaceri. Strategia de comunicare va viza atât angajatorii potențiali utilizatori ai noilor facilități, cât și angajații care vor putea beneficia de acestea.

Activitățile planificate

Activitățile concrete de informare publică vor include elaborarea de ghiduri practice pentru aplicarea noilor prevederi fiscale și dezvoltarea de instrumente online pentru facilitarea înțelegerii și aplicării reglementărilor.

Vor fi elaborate materiale informative destinate angajaților pentru explicarea drepturilor și beneficiilor rezultate din aplicarea noii reglementări.

VII. MĂSURILE DE IMPLEMENTARE

Modificările instituționale la nivelul administrației publice centrale

Implementarea prezentei propuneri legislative va necesita adaptări organizatorice minore la nivelul Ministerului Finanțelor și al Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru asigurarea monitorizării aplicării noilor prevederi și pentru dezvoltarea sistemelor informatice necesare gestionării facilităților fiscale introduse.

Modificările funcționale la nivelul administrației publice locale

La nivelul structurilor teritoriale ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, implementarea reglementării va impune adaptarea procedurilor de control fiscal pentru verificarea aplicării corecte a facilităților introduse. Vor fi necesare instruirea personalului pentru aplicarea noilor prevederi și actualizarea sistemelor informatice pentru gestionarea acestor facilități fiscale.

Resursele umane și materiale necesare

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Pentru implementarea eficientă a noilor prevederi legislative vor fi necesare adaptări ale sistemelor informatice existente pentru gestionarea facilităților fiscale și instruirea personalului responsabil cu aplicarea și controlul noilor reglementări. Aceste necesități vor fi acoperite din bugetele de funcționare normale ale instituțiilor implicate.

Calendarul de implementare

Aplicarea efectivă a prezentei propuneri legislative se va realiza începând cu exercițiile financiare încheiate după data intrării în vigoare a prezentei legi.

Prezenta expunere de motive fundamentează necesitatea și oportunitatea adoptării propunerii legislative, demonstrând că soluțiile propuse sunt necesare pentru modernizarea sistemului fiscal românesc prin introducerea unor instrumente de stimulare a participării angajaților la profit care să contribuie la îmbunătățirea competitivității economiei naționale și la consolidarea coeziunii sociale.

Inițiator,

Mohammad MURAD Deputat A.U.R.

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	SIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
2.	PUSCAȘU PETRE	AUR	
3.	PARACCHIU CIPRIAN CIN	AUR	
4.	VADIM-TUSOR LINA	AUR	
5.	ARIADNA-ELENA CĂRLIGEANU	A.U.R.	
6.	Valeriu Munteanu	AUR	
7.	DASCĂLU CRISTINA EMANUELA	AUR	
8.	BĂSEAR HELU VALENTIN	AUR	
9.	GUALUI ALEXIU - OCTAVIAN	AUR	
10.	POPESCU ANTONIO	AUR	
11.	Vulpoi Dorcel	AUR	
12.	MIMDRESCU NIC.	A.U.R.	
13.	MAUSAT LUCIAN	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
14.	BARȘAN YIPORNA CRĂCIUN	AUR	
15.	Băntău T. Șerban	AUR	
16.	Priescu Ionela	AUR	
17.	Velcescu Florin Bogdan	AUR	
18.	GHERASIM LAURA	AUR	
19.	BORDIAN ALEXANDRU	AUR	
20.	MITREA DUMITRIANA	AUR	
21.	Constambinescu Andra	AUR	
22.	Boboc ELENA	AUR	
23.	BUTURĂ CRISTINA	AUR	
24.	Lucian Florin Pușcașu	AUR	
25.	FLORA GABRIEL	AUR	
26.	CACIÎN GHE MATIȘ	AUR	

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
27	MICU SAMUEL-VIRGIL	ALR	
28.	DANIEA SILVIU	AUR	
29.	COMAN DRAGOS	ALR	
30.	FRUNESCU SILVIU-TITUS	AUR	
31.	Tamasă Dan	AUR	
32.	ENACHE MIHAI ADRIAN	AUR	
33	LOVIN RAMONA	AUR	
34.	BIRO DANIEL-ZADEVAN	AUR	
35.	AVRĂMIESCU ȘTEFĂNIȚĂ-ALIN	AUR	
36.	COSMIN CORNEA	AUR	

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	PEIU PETRIȘOR - GABRIEL	AUR	
2.	Păucean Fernandes Luminița	AUR	
3.	Pete George Costel	AUR	
4.	Ștefan Geamănu	AUR	
5.	IACOB C. ACPRIAN	AUR	
6.	Andrei Zălatău	AUR	
7.	Sandru Mircea - Ionuț	AUR	
8.	Costel C.	AUR	
9.	CONSTANTINESCU ROȘCA	AUR	
10.	Parascan Teodor	AUR	
11.	STOICA CIPRIAN - TITI	A.U.R.	
12.	Carolina Văntu	A.U.R.	
13.	VASILE MARIAM	AUR	
14.	DANIELA ȘTEFANESCU	AUR	

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
15	VLĂDU NICOLAE	AUR	
16	ȘTEFĂN NICULIȚĂ	AUR	
17	Șipos Eugen - Cristian	AUR	
18	SPĂU DUMITRU	AUR	
19	Silgeanu Codolici	AUR	
20	LAVRIC IORIN	AUR	
21	Roman Madalin - Tabăraș	AUR	
22	Băreari Ionuț	AUR	
23	Vlăscu Vișnuț	AUR	
24	Flăeșu Laurentiu	AUR	
25	CHELARU MIRCIĂ	AUR	
26	Dumitrescu Cristina - Gabriella	AUR	